

Výstupní test 9.ročník -literatura

Pátek,2.ledna

SVÁTEK VE SKOTSKU, ÚPLNĚK

Dneska mi bylo mizerně. Může za to matka, protože si ve dvě v noci zpívala na schodech. To už je můj osud, že mám takovou matku. Je tu jistá naděje, že se z mých rodičů stanou alkoholici, a tak bych se příští rok mohl dostat do dětského domova. Pes už se otci pomstil. Vyskočil, shodil mu model lodi a potom utekl do zahrady. Otec bez přestání a pořád dokolečka opakoval: “Tříměsíční práce je v tahu.“ Uher na bradě se zvětšuje. Může za to matka, neví nic o vitamínech.

1. Vyber z následující nabídky , o který literární útvar se jedná:

- a) bajka
- b) tragédie
- c) deník
- d) balada

2. Kdo je vypravěčem?

- a) dívka, která má ráda svého psa
- b) maminka, kterou trápí nezvedený syn
- c) pes v rodině alkoholiků
- d) chlapec v pubertě

3. Která z následujících možností vyjadřuje hlavní myšlenku úryvku:

- a) tatínek je nešťastný, že se mu rozbila loď
- b) maminka si ráda ve dne v noci zpívá
- c) chlapec je výrazně kritický k oběma rodičům
- d) pes si rád hraje

-----

4. Dopln vhodný rým.

- a) služce b) družce c) mušce d) pušce

*Hospodáři štědrovku,
kravám po výslužce
kohoutovi česneku
hrachu jeho .....*

5. Urči rýmové schéma básně:

- a) a-b-c-b b) a-b-a-b c) a-b-b-a d) a-b-c- d

6. Rozhodni, o který se jedná rým:

- a) obkročný
  - b) sdružený
  - c) přerývaný
  - d) střídavý
-

7. Ke každé charakteristice pojmu vyber správné slovo z nabídky:

báseň, epika, epigram, lyrika, próza, rým, verš

- a) zvuková shoda na konci veršů
- b) základní jednotka básně, graficky zpravidla na jednom řádku
- c) jeden ze základních literárních druhů, podstatou je vyprávění příběhů

8. Urči literární žánry:

- 1) *pověst*
- 2) *balada*
- 3) *bajka*
- 4) *pohádka*

- a) lyrickoepický útvar se smutným dějem, závěr často tragický
- b) krátké veršované nebo prozaické vyprávění s mravním ponaučením
- c) epický útvar, ve kterém dochází ke zkreslení historické pravdy, ale jádro zůstává pravdivé
- d) původně z lidového písemnictví, časově a místně neurčená, vítězí dobro a pravda nad zlem a lží

9. Přiřaď správně autory, jak jdou za sebou, k dílům v tomto pořadí:

Bylo nás pět- Cínový voják- Kytice

- a) K. Poláček- H. CH. Andersen- K. J. Erben
- b) J. Foglar- K. J. Erben- F. L. Čelakovský
- c) K. Poláček- O. Wilde – K. J. Erben

10. Urči, u kterého díla je špatně uveden jeho autor:

- a) Bílá nemoc – K. Čapek
- b) Saturnin- Z. Jirotko
- c) Labyrint světa a ráj srdce - J. A. Komenský
- d) Bylo nás pět- O. Pavel

11. Seřaď autory chronologicky od nejstaršího:

- a) J. W. Goethe
- b) Homér
- c) W. Shakespeare
- d) M. Kundera
- c) D. Alighieri

12. Přiřaď ke každému autorovi pro něj typický žánr:

- 1) K. J. Erben
- 2) B. Němcová
- 3) K. H. Borovský
- 4) J. Neruda
- 5) Ezop

- a) bajka
- b) epigram
- c) balada
- d) fejeton
- e) pohádka

13. Jak se říká prvnímu uvedení divadelní hry?

.....

14. Závěr, doslov nebo dohra se cizím slovem nazývá:

- a) epigram
- b) epilog
- c) epitaf
- d) epigon

15. Který výraz není personifikace?

- a) stromy se chvěly pod nápořem větru
- b) přibývalo tmy každou chvíli
- c) město dýchalo horkem
- d) tramvaje pospíchaly k cíli

16. Podle starověké báje donesl lidem oheň.

- a) Zeus
- b) Hefaistos
- c) Prometheus

17. Kdo je autorem díla Staré pověsti české:

- a) J.K. Tyl
- b) B. Němcová
- c) A. Jirásek
- d) J.A. Komenský

18. Který známý český spisovatel, malíř a ilustrátor je autorem postavičky kocoura Mikeše?

.....

19. K uvedeným autorům uveď století, ve kterém vytvořili svá nejznámější díla:

- a) Karel Havlíček Borovský
- b) Jan Ámos Komenský
- c) Jaroslav Hašek

20. Urči, kde je nesprávně přiřazen literární hrdina k autorovi:

- a) Neruda- Zilvar
- b) Neruda- Hastrman
- c) Neruda – Kazisvět

21. Který český spisovatel patří k nejznámějším autorům balad:

- a) František Hrubín
- b) Karel Hynek Mácha
- c) Jaroslav Seifert
- d) Karel Jaromír Erben

Ukázka č.1

Já u pramene jsem a žízni hynu,
horký jak oheň, zuby drkotám,
dlím v cizotě, kde mám svou domovinu,
ač blízko krbu, zimnici přec mám,
nahý jak červ, oděn jak prelát sám,
směji se v pláči, doufám v zoufání,
mně lékem je, co jiné poraní,
mně při zábavě oddech není přán,
já sílu mám a žádný prospěch z ní,
srdečně přijat, každým odmítám.

Ukázka č.2

JULIE: Už mi chceš odejít? Je dosud noc. To slavík zavzlykal, to nebyl skřivan, kdo zprobodal tvůj přestrašený sluch. Za noci zpívá na granátovníku. Má láska věř mi, byl to slavík, byl.

ROMEO: Ne, byl to skřivan, skřivan předjitřní. Slavík už spí. Hle, zlaté, nepřející ty prsty dne, jak rozhrnují tmu! Svě svíce vysvítala noc a v mlži kol hor se na špičky už staví ráno. Když prchnu, budu žít. Když prodlím, zemru.

Ukázka č.3

Demokratický

Nechod' Vašku s pány na led,
mnohý příklad máme,
že pán sklouzne a sedlák si
pro něj nohu zláme.

Ukázka č.4

Pan Vojtíšek byl žebrák. Čím byl předtím, to nevím. Ale žebrákem musil být podle toho, jak byl po Malé Straně znám, již dlouho, a podle svého zdraví jím mohl být ještě dlouho, vypadal jako buk. Jednou jsem viděl, jak pan Vojtíšek v Ostruhové ulici pozdravil zívajícího strážníka pana Šimra slovy "Pomáhej pánbůh!" a pan Šimr salutoval. Šťastně pak vylovil pan Vojtíšek skromnou svou tabatěrku z březové kůry, vytáhl za kožené poutko svrchní dno z ní a podal panu Šimrovi. Pan Šimr si šňupl a pravil: "Voni jsou už asi hezky starej. Kolipak mají?"
„Inu, usmíval se pan Vojtíšek, „bude tomu už věru osumdesát let, co mne otec pro obveselení mysle na světlo vydal.“

Ukázka č.5

Píšou mi psaní
vojanští páni,
a tam stojí psáno,
dvanáctého ráno
že já musím rukovat,
oh, rukovat.

Ukázka č.6

„Tak nám zabili Ferdinanda,“ řekla posluhovačka panu Švejkovi, který opustiv před léty vojenskou službu, když byl definitivně prohlášen vojenskou lékařskou komisí za blba, živil se prodejem psů, ošklivých nečistokrevných oblud, kterým padělal rodokmeny.
„Kterého Ferdinanda, paní Müllerová?“ otázal se Švejk, nepřestávaje si masírovat kolena, „já znám dva Ferdinandy. Jednoho, ten je sluhou u drogisty Průši a vypil mu tam omylem jednou láhev

nějakého mazání na vlasy, a potom znám ještě Ferdinanda Kokošku,co sbírá psí hovínka. Vobou není žádná škoda.“

22.Vyberte z následující nabídky literární žánry/druhy a přiřaďte je k vybraným úryvkům.

- a)román
- b)epigram
- c)povídka
- d)báseň
- e)balada
- f)tragédie

23.Doplňte k autorům ukázky:

- a)J.Hašek
- b)J.Neruda
- c)F.Šrámek
- d)W. Shakespeare
- e)K.H.Borovský
- f)F.Villon

24.Seřaďte ukázky chronologicky od nejstarší po nejmladší.
